

Истински баща.

Исторически разказъ.

Черната пролѣтна ноќь се спусна надъ търновското селце Бѣляковецъ, за да даде отмора на работливите селяни и да ги подготви за още по-усилна работа. Ала тежко се работѣше тази пролѣтъ. Овчарите не изкарватъ стадата, орачите посърнали и плахи пристжпята задъ оралата, децата не се събираватъ да играятъ съ пѣсни и смѣхъ по улиците и мегданите.

Училището е затворено. Само кукумявката грозно подвиква отъ куминя, като че ли хубавото селско училище се е превърнало въ пуста развалина. Нѣма го добрия даскаль Димитъръ.

Минаха една ноќь чета храбри младежи, единъ отъ тѣхъ пошушна нѣколко думи на даскаль Димитъръ и всички тръгнаха къмъ Балкана. Тамъ, разправяха старите хора, щѣла да се поведе война срещу турцитѣ — война за свобода на поробените бѣлгари. За тази война повикаха и смѣлия младъ даскаль.

Вече десетъ дни отъ него нѣмаше вѣсть. И не само отъ него: — отъ никого нищо не можеше да се научи, защото хората се бояха да говорятъ помежду си, даже не се поздравляваха. Ходѣха бледи, безсънни, изпити и плахи, като чумави. И като че ли тѣхната забѣрканост и уплаха се бѣ отразила въ цѣлата природа: на връхъ Гергьовденъ заваля снѣгъ.

*

Черната пролѣтна ноќь на 10 май 1876 г. се спусна надъ Бѣляковецъ. Вѣше студенъ вѣтъръ, който носѣше на силните си крила плачъта на сироти децица и писъкъта на вдовиците и майките. Априлското възстание бѣ потушено отъ свирепите башбозушки и еничерски орди и хилядите жертви бѣха оплаквани отъ цѣлъ народъ. Бенковски бѣ мъртавъ. Воловъ, Каблешковъ, Диостабановъ, Кочо Честеменски, Попъ Харитонъ — всички бѣха поразени отъ неочекваниятъ обратъ на борбата. Останалиятъ живи възстаници умираха гладни и гонени отъ турцитѣ и отъ изплашените безсилни бѣлгари. Тѣ виждаха какъ сигурно отиватъ на бесилото, когато се покажатъ въ нѣкое село. Защото измѣчените селяни не разбираха великия подвигъ на възстанника, а гледаха на него като на разбойникъ и смѣтаха, че вършатъ добро, като го предадатъ на турцитѣ.

*

Селото спѣше. Улиците бѣха пусти. Даже турските ноќни пазачи се криеха въ широките порти на по-голѣмите кѫщи, защото и тѣхъ ги бѣше страхъ, свободно да сноватъ изъ улиците.